

Latvijas Nacionālais kultūras centrs

Pils laukumā 4, Rīgā, LV - 1365, tālr. 67228985, fakss 67227405, e-pasts lnkc@lnkc.gov.lv

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

Rīgā

25.08.2017.

Nr.3

Valsts, pašvaldību un juridisko personu dibināto profesionālās ievirzes izglītības iestāžu mākslā, mūzikā un dejā vienotu izglītības programmu izstrādes un noformēšanas kārtība

Izdota saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 72.panta pirmās daļas 2.punktu un Ministru kabineta 2012.gada 18.decembra noteikumu Nr.931 „Latvijas Nacionālā kultūras centra nolikums” 4.6.punktu

I. Vispārīgie noteikumi

1. Iekšējie noteikumi nosaka vienotu kārtību un programmu paraugus profesionālās ievirzes izglītības programmu izstrādē un noformēšanā valsts, pašvaldību un juridisko personu dibinātajās izglītības iestādēs, kuras īsteno profesionālās ievirzes izglītības programmas mākslā, mūzikā un dejā (turpmāk – Kārtība).
2. Izglītības iestāde izstrādā profesionālās ievirzes izglītības programmas mākslā, mūzikā un dejā (turpmāk – izglītības programma) balstoties uz Izglītības likumā un Profesionālās izglītības likumā u.c. spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un Kārtības atbilstošo 1., 2., 3., 4., 5., 7., 8., 9., 10., 11., 12. un 13.pielikumu. Izglītības programmu apstiprina izglītības iestādes vadītājs, saskaņo dibinātājs un Latvijas Nacionālais kultūras centrs (turpmāk – Centrs).
3. Pirms izglītības programmas saskaņojuma ar Centru papīra formā, izglītības iestādei ir pienākums izglītības programmu saskaņot elektroniski ar Centra Kultūras un radošās industrijas izglītības nodaļas attiecīgo ekspertu.
4. Centrs, izglītības programmas saskaņošanas procesā, izglītības iestādei var pieprasīt papildu informāciju par izglītības programmas īstenošanu – mācību priekšmetu programmas, informāciju par izglītības programmas īstenošanā iesaistītajiem pedagogiem, plānoto personālu un materiālajiem līdzekļiem u.c. informāciju.
5. Centrs nesaskaņo izglītības programmu licences saņemšanai, ja izglītības programmas kopējais apjoms ir plānots mazāks par 14.pielikumā minēto stundu skaitu.

II. Izglītības programmas izstrādes prasības

6. Izglītības programma ir dokuments, kuru veido:
 - 6.1. Titullapa:
 - 6.1.1. izglītības iestādes nosaukums;
 - 6.1.2. programmu kopas nosaukums un kods, saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem par Latvijas izglītības klasifikāciju;
 - 6.1.3. izglītības programmas veids;
 - 6.1.4. izglītības programmas nosaukums;
 - 6.1.5. prasības izglītojamā iepriekš iegūtai izglītībai;
 - 6.1.6. izglītības programmas īstenošanas ilgums;
 - 6.1.7. dokumenta nosaukums, kas apliecina programmas apguvi;
 - 6.1.8. profesionālās izglītības programmas līmenis Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūrā;
 - 6.1.9. izglītības programmas izstrādes gads;
 - 6.1.10. izglītības iestādes vadītāja izglītības programmas apstiprinājums;
 - 6.1.11. izglītības iestādes dibinātāja un Centra saskaņojums.
 - 6.2. Izglītības programmas apraksts:
 - 6.2.1. izglītības programmas mērķis;
 - 6.2.2. izglītības programmas uzdevumi;
 - 6.2.3. uzņemšanas prasības;
 - 6.2.4. izglītības programmas saturs;
 - 6.2.5. izglītības programmas īstenošanā izmantotās mācību metodes;
 - 6.2.6. izglītības programmas apguves kvalitātes novērtēšana;
 - 6.2.7. tālākās izglītības iespējas.
 - 6.3. Mācību plāns, kurā norāda mācību priekšmetus, t.sk. to apjomu stundās un sadalījumu pa mācību gadiem (klasēm).
 - 6.4. Izglītības programmas īstenošanai nepieciešamie materiālie līdzekļi.
 - 6.5. Izglītības programmas īstenošanai nepieciešamais personāls.
7. Izglītības programmas stratēģiskais mērķis ir sekmēt izglītojamā veidošanos par garīgi, fiziski un emocionāli attīstītu, brīvu, atbildīgu un radošu personību, kura apguvusi izvēlētās mākslas jomas pamatus, prot radoši pielietot iegūto pieredzi un atbilstoši savām interesēm spēj turpināt izglītību nākamajā pakāpē.
8. Izglītības programmas satura izstrādē ņem vērā nākamajai profesionālās izglītības pakāpē izvirzītos nosacījumus.
9. Izglītības programmas uzdevumi ir:
 - 9.1. attīstīt izglītojamā talantus, radošās spējas un profesionālās iemaņas un prasmes izvēlētajā jomā, sekmējot izcilību veidošanos;
 - 9.2. nodrošināt mākslas, mūzikas un dejas izglītības pieejamību, lai sekmētu radošas personības veidošanos, izkoptu izglītojamā vispārīgās prasmes un spējas, veidotu pamatu nemateriālās kultūras mantojuma, tautas mākslas un tradicionālās kultūras saglabāšanai un Dziesmu un Deju svētku procesa nepārtrauktības nodrošināšanai;
 - 9.3. izkopt izglītojamā izziņas spējas, sekmēt interesi par mākslu un kultūrvidi;
 - 9.4. veidot izglītojamā izpratni par mākslu, mūziku, deju un attīstīt mākslinieciskās prasmes;
 - 9.5. veidot izglītojamā daudzveidīgas radošās un vērtējošās darbības pieredzi.

10. Prasības izglītojamo uzņemšanai izglītības programmā nosaka attiecīgā izglītības programma.
 - 10.1. Izglītojamo uzņemšanas procesā jāņem vērā izglītojamā vispārējās fizioloģiskās piemērotības attīstību un vecumu, kā arī izglītības programmas īstenošanas ilgumu, nodrošinot to, ka apgūstamās izglītības programmas pēdējais mācību gads sakrīt ar izglītojamā mācībām vispārējās pamatizglītības programmas 8. vai 9.klasē;
 - 10.2. Rekomendējams izglītības programmās *Vizuāli plastiskā māksla* un *Pūšaminstrumentu spēle* (mežrags, trompete, eifonijs, trombons un tuba) izglītojamam uzsākt mācības ne agrāk par vispārējās pamatizglītības programmas 2.klasi;
 - 10.3. Izglītības programmas *Vizuāli plastiskā māksla* ar apjomu 2455 stundas un īstenošanas ilgumu 5 gadi var tikt īstenota, ja izglītojamie tiek uzņemti līdztekus vispārējās pamatizglītības 5.klasei..
11. Izglītības dokuments, kas apliecina izglītības programmas apguvi ir Apliecība par profesionālās ievirzes izglītību un tā pielikums – sekmju izraksts. Profesionālās ievirzes izglītības apliecību izsniedz izglītojamam, kurš saņēmis vērtējumu — atzīmi (ne mazāku par 4 — „gandrīz viduvēji” 10 ballu vērtējuma skalā) vai „ieskaitīts” visos izglītības programmas mācību priekšmetos un noslēguma pārbaudījumos.

12. Izglītības programmu *Vizuāli plastiskā māksla* līdztekus vispārējās pamatizglītības (1.-9. klase) programmai var īstenot ar dažādu stundu apjomu:
 - 12.1. Pamata programmu ar stundu apjomu 1460 stundas (turpmāk – Pamata izglītības programma; sk. 8. un 10.pielikumu) ar īstenošanas ilgumu 5 vai 6 gadi;
 - 12.2. Pilno programmu ar stundu apjomu 2455 stundas (turpmāk – Pilnā izglītības programma; sk. 9., 11. un 12.pielikumu) ar īstenošanas ilgumu 5, 6 vai 7 gadi.
13. Izglītības programmu *Vizuāli plastiskā māksla* veido Pamata mācību priekšmeti (Zīmēšana, Gleznošana, Kompozīcija, Veidošana) un citi, tai skaitā izvēles mācību priekšmeti, kuri nodrošina mūsdienīgu mācīšanās saturu, iespēju izglītojamiem apgūt digitālās tehnoloģijas, foto, animācijas, dizaina, arhitektūras pamatus, dažādas mākslas tehnikas.
 - 13.1. Pamata mācību priekšmetu minimālo apjomu nosaka programmu paraugi (sk. 8. un 10.pielikumu). Izglītības iestāde mācību plānā var palielināt stundu skaitu pamata mācību priekšmetos, kā arī mainīt stundu skaitu citos mācību priekšmetos vai aizvietot tos ar citiem līdzīgiem mācību priekšmetiem, iekļaujoties kopējā stundu apjomā;
 - 13.2. Īstenojot Pilno izglītības programmu ar stundu apjomu 2455 stundas, nosakot izvēles mācību priekšmetus to saturā iekļauj vismaz vienu no mācību priekšmetiem, kas nodrošina digitālo tehnoloģiju apgūšanu, piemēram, *Datorgrafika, Animācija, Foto pamati*. Ja šo mācību priekšmetu saturu iekļauj kādā no citiem mācību priekšmetiem, par to veic atbilstošu atzīmi mācību plānā.

14. Ņemot vērā izglītojamā vispārējās fizioloģiskās piemērotības attīstību, izglītības programmās mācību priekšmetu *Instrumenta spēle*:
- 14.1. izglītības programmā *Stīgu instrumenta spēle – Alta spēle* uzsāk, apgūstot *Vijoļu spēli*;
 - 14.2. izglītības programmā *Stīgu instrumenta spēle – Kontrabasa spēle* uzsāk, apgūstot *Čella spēli*;
 - 14.3. izglītības programmā *Pūšaminstrumentu spēle – Trombona spēle* uzsāk, apgūstot *Alta raga spēli*;
 - 14.4. izglītības programmā *Pūšaminstrumentu spēle – Eifonija spēle* uzsāk, apgūstot *Alta raga spēli*;
 - 14.5. izglītības programmā *Pūšaminstrumentu spēle – Tubas spēle* uzsāk, apgūstot *Alta raga spēli* vai *Eifonija spēli*.
15. Izglītības programmas īstenošanas ilgumu nosaka atbilstoši Kārtības 14.pielikumā minētajam stundu skaitam un īstenošanas ilgumam gados. Minētais izglītības programmu īstenošanas ilgums nav attiecināms uz valsts dibinātajām izglītības iestādēm.
16. Vienlaikus ar izglītības programmas izveidi, izglītības iestādei jānodrošina arī mācību plānā norādīto mācību priekšmetu programmu izstrāde. Mācību priekšmetu programmas (sk. 15.pielikumu) ar rīkojumu apstiprina izglītības iestādes vadītājs.
-
17. Mācību priekšmetu sadalījumu un stundu skaitu katrā mācību priekšmetā pa klasēm nosaka izglītības iestāde, ievērojot izvēlētajās programmas programmu paraugos (sk. atbilstošo 1.-13.pielikumu) norādīto kopējo stundu skaitu.
18. Ja izglītības iestāde plāno īstenot izglītības programmu dažādās īstenošanas vietās, tad izglītības programmā var ietvert vairākus mācību plānus, tajos ietverot Kārtības 17.punktā noteiktās prasības, kā arī norādot attiecīgās izglītības programmas īstenošanas vietas adresi.
19. Ja izglītības iestāde veic izglītības programmas aktualizāciju, veicot nebūtiskus grozījumus programmā, tos ar rīkojumu apstiprina izglītības iestādes vadītājs. Par nebūtiskiem grozījumiem var uzskatīt:
- 19.1. izmaiņas mācību priekšmeta stundu skaitā – kopsummā ne vairāk kā 15% no izglītības programmas kopējā apjoma, saglabājot izglītības programmas kopējo stundu skaitu;
 - 19.2. mācību priekšmeta nosaukuma maiņa (precizēšana), nemainot mācību priekšmeta saturu, viena mācību priekšmeta sadalīšana divos (piemēram, *Mūzikas mācība* un *Solfedžo*);
 - 19.3. nepieciešamo materiālo līdzekļu nodrošinājuma saraksta papildināšanu (materiālo līdzekļu saraksta pozīcijas).

III. Izglītības programmas īstenošanas specifika

20. Izglītības programmu īstenošanas forma ir klātie.
21. Mācību gada ilgums tiek noteikts 35 nedēļas, nosakot mācību gada sākumu atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem par attiecīgā mācību gada un mācību semestru sākuma un beigu laiku vispārējās izglītības iestādēs.

22. Mācību stundu plānā minētās Prakses stundas (koncerti, konkursi, meistarklases, radošās nometnes, plenēri) var tikt īstenotas ārpus Kārtības 21.punktā noteiktā mācību gada ilguma.
23. Mācību stundu apjoms nedēļā izglītojamam nepārsniedz 12 stundas un stundu skaits vienā dienā izglītojamam 1.-3.klasē nepārsniedz 4 mācību stundas dienā, maksimāli pieļaujamais mācību stundu skaits dienā izglītojamam – 5 mācību stundas. Minētais mācību stundu skaita ierobežojums nav attiecināms uz valsts dibinātajām izglītības iestādēm.
24. Izglītības programmas *Vizuāli plastiskā māksla* īstenošanu nodrošina vismaz divi pedagogi, t.i., viens pedagogs nemāca visus mācību priekšmetus.
25. Izglītības programmas *Vizuāli plastiskā māksla* īstenošanā veido grupas, kurās vidēji ir 12 izglītojamie.
26. Īstenojot izglītības programmas *Vizuāli plastiskā māksla* un visas mūzikas jomas izglītības programmas, grupu stundās var apvienot ne vairāk par trīs klasēm, ievērojot izglītojamo vecumposmam atbilstošās vajadzības, iepriekš iegūtās zināšanas un mācību priekšmeta saturu.
 - 26.1. Izglītības programmās mūzikas jomā grupu stundās neapvieno pirmo klasi ar vecākajām klasēm.
 - 26.2. Ierobežojumi attiecībā uz grupu stundu veidošanu neattiecas uz mācību priekšmetiem *Prakse* un *Kolektīvā muzicēšana*.
 - 26.3. Grupu mācību stundās vienlaikus netiek mācīti divi vai vairāki dažādi mācību priekšmeti.

IV. Mācību sasniegumu vērtēšanas pamatprincipi un kārtība

27. Izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanas pamatprincipi ir šādi:
 - 27.1. prasību atklātības un skaidrības princips – vērtēšanai jābūt atbilstošai programmā paredzētajiem mācību sasniegumiem, jāietver iespēja novērtēt izglītojamo zināšanas, prasmes un attieksmes objektīvi, labvēlīgi, brīvi no vērtētāja aizspriedumiem, un pamatot vērtējumu atbilstoši vērtēšanas kritērijiem.
 - 27.2. pozitīvo sasniegumu summēšanas princips – izglītojamo sasniegumi ir daudzveidīgas zināšanas, prasmes un attieksmes, kas tiek novērtētas visā mācību periodā. Daudzveidīgus un atšķirīgus sasniegumus summējot, var iegūt visaptverošu izglītojamā snieguma vērtējumu.
 - 27.3. vērtējuma atbilstības princips – mācību uzdevumos un pārbaudes darbos ir jādod iespēja izglītojamajam apliecināt savas zināšanas, prasmes, iemaņas un attieksmes visiem apguves līmeņiem atbilstošos uzdevumos un situācijās, kas atbilst viņa spējām un vecumam, mācību priekšmetu programmās noteiktajam saturam. Pārbaudes darbu organizācija nodrošina adekvātu un objektīvu vērtējumu.
 - 27.4. vērtējuma noteikšanai izmantoto veidu dažādības princips – vērtēšanā izmanto dažādas formas un pārbaudes veidus, lai novērtētu izglītojamā daudzveidīgas zināšanas, prasmes un attieksmes.

- 27.5. vērtējuma obligātuma princips – izglītojamam nepieciešams iegūt vērtējumu visos izglītības programmas mācību priekšmetos, nodrošinot atgriezenisko saikni starp pedagogu un izglītojamajiem.
- 27.6. vērtēšanas regularitātes princips – Izglītojamo mācību sasniegumus vērtē regulāri, lai pārliecinātos par iegūtajām zināšanām, prasmēm, attieksmēm un mācību sasniegumu attīstības dinamiku, sniedzot iespēju skolotājam pilnveidot mācību darbu un izglītojamajam iegūt pašvērtējumu.
28. Izglītojamā mācību sasniegumus vērtē, raksturojot jomas vai programmas daļas apguves līmeni:
- 28.1. izglītojamā mācību sasniegumus mācību priekšmetā izsaka 10 ballu skalā (10 - izcili, 9 - teicami, 8 - ļoti labi, 7 - labi, 6 - gandrīz labi, 5 - viduvēji, 4 - gandrīz viduvēji, 3 - vāji, 2 - ļoti vāji, 1 - ļoti, ļoti vāji). Nosakot vērtējumu 10 ballu skalā, kritēriji tiek izvērtēti kopumā;
- 28.2. kārtējā pārbaudē, kurā nav iespējams mācību sasniegumu vērtējums atbilstoši 10 ballu skalai, pedagogs mācību sasniegumus var vērtēt ar „ieskaitīts” vai „neieskaitīts”;
- 28.3. aprakstoši.
29. Izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanā izmanto rakstiskas, mutiskas, praktiskas un kombinētas pārbaudes, individuālo un grupas sasniegumu vērtēšana un dažādi pārbaudes darbi.
30. Vērtēšana ir integrēta mācību procesa sastāvdaļa izglītojamā zināšanu, prasmju, attieksmju noteikšanai, kā arī izglītojamā attīstības tālākai pilnveidošanai.
31. Mācību sasniegumus vērtē:
- 31.1. pedagogs ikdienas mācību procesā un mācību tēmas, mācību semestra, mācību gada vai mācību beigās;
- 31.2. izglītojamais, patstāvīgi novērtējot savus sasniegumus;
- 31.3. izglītojamie, savstarpēji novērtējot cits cita sasniegumus;
- 31.4. izglītības iestādes administrācija;
- 31.5. pieaicinātie nozares eksperti.
32. Mācību sasniegumu vērtēšanas veidi ir šādi:
- 32.1. ievadvērtēšana mācību procesa sākumā pirms temata vai mācību priekšmeta apguves, nosakot izglītojamo apgūto zināšanu un prasmju apguves līmeni, lai pieņemtu lēmumu par tālāko mācību procesu;
- 32.2. kārtējā vērtēšana, nosakot izglītojamo sasniegumus, lai uzlabotu tos mācību procesa laikā, saskaņotu mācību procesa norisi, mācību mērķa un izmantoto mācību metožu savstarpējo atbilstību, veicinātu izglītojamo pašnovērtēšanas prasmes un atbildību;
- 32.3. noslēguma vērtēšana, nosakot izglītojamo zināšanu un prasmju apguves līmeni temata, semestra, mācību gada, izglītības programmas noslēgumā.
33. Mācību sasniegumu vērtēšanas formas, veidus, pārbaudījumu apjomu, skaitu, izpildes laiku un vērtēšanas kritērijus nosaka atbilstoši izglītības iestādes izstrādātajai mācību sasniegumu vērtēšanas kārtībai.

34. Vērtējumu mācību priekšmetā semestrī nosaka, ņemot vērā kārtējā vērtēšanā iegūtos vērtējumus, kā arī var ņemt vērā semestra noslēguma vērtējumu.
35. Vērtējumu mācību priekšmetā gadā un izglītības programmas noslēgumā nosaka, ņemot vērā pirmā un otrā semestra vērtējumu, kā arī var ņemt vērā nobeiguma pārbaudes darba vērtējumu.
36. Izglītojamo pārceļ izglītības programmas nākamajā klasē, ja izglītojamais visos mācību priekšmetos ir saņēmis gada vērtējumu, kas nav zemāks par četrām ballēm.

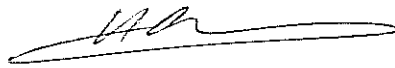
V. Citi jautājumi

37. Kārtība ir sagatavota saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas ir spēkā Kārtības izstrādes laikā. Ievērojot minēto, Kārtība ir izmantojami tiktāl, ciktāl tā nav pretrunā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.
38. Atzīt par spēku zaudējušiem ar Centra 2013.gada 8.maija rīkojumu Nr.101 apstiprinātos iekšējos noteikumus „Metodiskie norādījumi pašvaldību un juridisko personu dibinātajām izglītības iestādēm profesionālās ievirzes izglītības programmu mākslā, mūzikā un dejā izstrādei un noformēšanai”.

Direktore

S.Pujāte

Direktora p.i.

A.Groza